

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci žalobkyne **obchodnej spoločnosti Prvá Doručovacia, a. s. v likvidácii**, so sídlom Stará Vajnorská 90, Bratislava, IČO: X., zastúpenej *Advokátskou kanceláriou Kovár a partneri, s. r. o., so sídlom Vajnorská 8/A, Bratislava, IČO: X.*, proti žalovanému **Poštovému regulačnému úradu**, so sídlom ul. 1. mája 16, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného – predsedu Poštového regulačného úradu č. 38/001/09 z 23. januára 2009, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011, č. k. 1S/50/2009-49 a odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011, č. k. 1S/50/2009-56, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011, č. k. 1S/50/2009-49 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného - predsedu Poštového regulačného úradu č. 38/001/09 z 23. januára 2009 a rozhodnutie žalovaného ako prvostupňového správneho orgánu č. 969/001/08 z 09. júla 2008 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011, č. k. 1S/50/2009-56 **o d m i e t a**.

Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v sume 132 eur titulom súdneho poplatku a v sume 970,54 eura titulom trov právneho zastúpenia do troch dní na účet Advokátskej kancelárie Kovár a partneri, s. r. o., Vajnorská 8/A, Bratislava.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 38/001/09 z 23. januára 2009. Týmto rozhodnutím žalovaný (predseda Poštového regulačného úradu) potvrdil rozhodnutie žalovaného ako prvostupňového správneho orgánu, ktorým bola žalobkyni uložená pokuta 400.000 Sk (13.277,57 eura) za neoprávnené poskytovanie poštových služieb, ktoré sú predmetom poštovej výhrady podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 507/2001 Z. z.“ alebo „zákon o poštových službách“) účinného do 31. decembra 2011.

Krajský súd tak rozhodol podľa § 1, § 7 ods. 1 a ods. 2, § 2, § 4 ods. 1 a § 39 zákona č. 507/2001 Z. z., keď zistil, že žalobkyňa Prvá Doručovacia a. s., v likvidácii zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I. oddiel Sa, vložka č. 3798/B je registrovaná ako poštový podnik od 21.07.2005 napísaný pod číslom 18 v registri poštových podnikov vedeným úradom. Poskytovanie poštových služieb je u žalobkyne zapísané aj ako predmet činnosti vo výpise z Obchodného registra. Na základe vyššie uvedenej skutočnosti je možné žalobkyňu posudzovať za subjekt, ktorý je oprávnený poskytovať poštové služby, avšak len tie, ktoré nie sú predmetom poštovej výhrady podľa § 7 zákona č. 507/2001 Z. z., nakoľko poštová výhrada je považovaná za poštové služby, ktoré sú vyhradené len pre poskytovateľa univerzálnej služby. Vzhľadom k tomu, že v správnom konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa poskytovala poštové služby aj v prípade zásielok, ktorých vyberanie alebo distribúcia je považovaná za poštovú výhradu, dopustila sa tak nepochybne správneho deliktu podľa ustanovenia § 39 zákona č. 507/2001 Z. z. za čo jej Poštový regulačný úrad podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a/ zákona č. 507/2001 Z. z. uložil pokutu.

Krajský súd v Bratislave, sa s takýmto postupom Poštového regulačného úradu stotožnil majúc za to, že tak prvostupňové ako aj druhostupňové rozhodnutie boli vydané v súlade so zákonom, že žalovaný správny orgán predmetné rozhodnutia vydal na základe

dostatočne zisteného skutkového stavu veci, že rozhodnutia sú riadne odôvodnené a žalovaný správny orgán sa v nich vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré žalobca vzniesol v priebehu správneho konania.

K námietke žalobkyne uplatnenej v žalobe, že činnosť žalobkyne by musela spĺňať kumulatívne obe podmienky a to vyberanie a zároveň dodávanie poštových zásielok, krajský súd uviedol, že z dikcie vyššie citovaného ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 507/2001 Z. z. nesporne vyplýva, že obsahom poštovej výhrady je vyberanie alebo distribúcia korešpondencie a reklamovaných zásielok, to znamená, že toto zákonné ustanovenie určuje alternatívu, t. j. vyberanie alebo distribúciu a nie určenie kumulatívneho splnenia dvoch podmienok – vyberanie a distribúcia. K ďalšej námietke žalobkyne uvedenej v žalobe, že uvedená pokuta jej bola uložená aj z toho dôvodu, že žalovaný posudzoval aj činnosť žalobkyne v prípade zabezpečenia tlače, obáľkovania zásielok, krajský súd uviedol, že táto skutočnosť sa nezakladá na pravde, nakoľko z obsahu administratívneho spisu ako aj z obsahu rozhodnutí nesporne vyplýva, že úrad posudzoval konanie žalobkyne len v otázkach vyberania a distribúcie korešpondencie.

Čo sa týka otázok výroby, obáľkovania predmetných zásielok, táto činnosť žalobkyne nebola posudzovaná pri kontrolnej činnosti ani v rámci vedeného správneho konania. V celom správnom konaní bola posudzovaná zo strany úradu len otázka vyberania a distribúcie korešpondencie.

K námietke žalobkyne, že žalovaný sa nedostatočným spôsobom zaoberal pojmom vyberanie poštových zásielok a otázkou realizácie predmetných zásielok formou tzv. „hybridnej pošty“, krajský súd uviedol, že otázka vyberania poštových zásielok nemôže byť v konaní sporná, nakoľko patrí k poštovým službám charakterizovaným v ustanovenia § 2 zákona o poštových službách.

K otázke „hybridnej pošty“, sa Krajský súd v Bratislave stotožnil s názorom žalovaného správneho orgánu a síce, že zákon o poštových službách neobsahuje a ani pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 80/2008 Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách s účinnosťou od 01.04.2008 neobsahoval žiadne ustanovenia o hybridnej pošte.

Krajský súd rovnako ako ani žalovaný nespochybnil právo žalobkyne vykonávať, resp. realizovať poštové služby, avšak s výhradou poštových služieb uvedených vo vyššie citovanom ustanovení § 7 zákona č. 507/2001 Z. z.. Na základe vyššie uvedených skutočností Krajský súd v Bratislave dospel k právnomu záveru totožnému so závermi správnych orgánov

a konštatoval, že preskúmanými rozhodnutiami žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Napadnutým uznesením z 31. marca 2011, č. k. 1S/50/2009-56 Krajský súd v Bratislave zamietol návrh na prerušenie konania, ktorého sa žalobca domáhal z dôvodu, aby Krajský súd v Bratislave predložil Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (t. č. Súdnemu dvoru Európskej únie) prejudiciálnu otázku podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej aj „ZES“) ohľadom výkladu čl. 86 ods. 1 ZES v spojení s čl. 82 ZES.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 109 ods. 2 písm. c/ OSP, z ktorého nesporne vyplýva, že zákon v ňom upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. V takomto prípade zákon dáva súdu možnosť, nie však povinnosť konanie vo veci prerušiť, a to až do právoplatného skončenia veci, ktoré by mohlo mať pre samotné rozhodnutie súdu význam. Krajský súd v Bratislave konštatoval, že v danom prípade nie je nevyhnutné prerušenie konania, a preto návrhu žalobcu nevyhoviel.

Obe tieto rozhodnutia napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa.

Rozsudok krajského súdu napadla z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ OSP namietajúc nesprávne právne posúdenie veci, a to v nasledovných skutočnostiach. Je nepochybné, že žalobca poskytoval poštové služby, ktoré žalovaný považuje za poštovú výhradu spoločnosti VÚB Generáli v čase od 15.01.2008 do 19.01.2008.

Upozorňovala na znenie v tom čase (15.01. - 19.01.2008) platného a účinného ustanovenia § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o poštových službách, podľa ktorého *obsahom poštovej výhrady je vyberanie a distribúcia korešpondencie a reklamných adresovaných zásielok s hmotnosťou najviac 50 g*. Na základe tohto ustanovenia preto museli byť splnené kumulatívne obe podmienky, aby sa poštové služby v zmysle tohto ustanovenia považovali za poštovú výhradu.

Upozorňovala tiež na to, že s účinnosťou od 01.04.2008 došlo k zmene zákona o poštových službách, a to zákonom č. 80/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 507/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, čím okrem iného došlo k zmene ustanovenia

§ 7 ods. 2., v ktorom sa v úvodnej vete spojka „a“ pred slovom „distribúcia“ nahradila spojku „alebo“. Zdôrazňovala, že k tejto zmene došlo až odo dňa 01.04.2008.

Namietala, že zákonodarca až po tomto dátume účinne a účelovo zmenil reguláciu právnych vzťahov zmenou spojky „a“ na spojku „alebo“ v prv poskytovaní tzv. hybridnej pošty, nakoľko mal záujem chrániť univerzálneho poskytovateľa poštových služieb, a to štátnu Slovenskú poštu. Za toto bohužiaľ Slovenská republika čelila procesu nesúlady národného práva s právom Európskej únie zo strany Európskej komisie, čo vyústilo aj do rozhodnutia Európskej komisie, proti Slovenskej republike, ktoré je súčasťou aj tohto súdneho spisu. Žalobkyňa vo svojej žalobe poukazyvala okrem iného na skutočnosť, že jej činnosť sa mala posudzovať v zmysle ustanovenia § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o poštových službách, platného a účinného v čase poskytovania poštových služieb žalobcom, teda ustanovenia § 7 zákona č. 507/2001 Z. z. do 01.04.2008, na základe ktorého by musela žalobkyňa spĺňať kumulatívne obe podmienky to vyberanie a zároveň dodávanie poštových zásielok, aby šlo o poštovú výhradu.

Mala za to, že prvostupňový Krajský súd v Bratislave vychádzal pri svojom rozhodovaní z neúčinnnej právnej úpravy aplikujúcej na daný posudzovaný právny vzťah, resp. nevychádzal z ustanovenia § 7 platného v čase vykonávania poštovej služby žalobkyňou, (čo potvrdzuje aj v odôvodnení svojho rozhodnutia (str. 5), v ktorom Krajský súd v Bratislave jednoznačne vychádza z ustanovenia zákona č. 507/2001) avšak platného v čase vydania napadnutého rozhodnutia (zahrňujúc zmenu zákona č. 507/2001 Z. z., účinnú od 01.04.2008).

Konštatovanie Krajského súdu v Bratislave považovala za nesprávne posúdenie veci, nakoľko sa Krajský súd v Bratislave nezaoberal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia otázkou, či žalobkyňa kumulatívne splnila obe podmienky (vyberanie a distribúcia) v zmysle § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o poštových službách platného v čase vykonávania poštových služieb žalobcom (t. j. pred účinnosťou zmeny zákona), avšak vychádzajúc z ustanovenia § 7 ods. 2 písm. a/ platného a účinného po 01.04.2008, keď mal za postačujúce, že žalobkyňa splnila alternatívne jednu z podmienok, čím naplnila predpoklad vykonávania poštovej výhrady. Takáto aplikácia zákona vyššie uvedeného, ktorý nebol v znení účinnom na posudzovaný právny vzťah je nielen nezákonná, ale nie je súladná ani s Ústavou Slovenskej republiky.

V zmysle týchto skutočností nebolo dokázané a jednoznačne preukázané, že by žalobkyňa splnila pri vykonávaní poštových služieb voči spoločnosti VÚB Generali jednu z podmienok, a to výberu zásielky, naopak sám žalovaný v rozhodnutí potvrdil,

že vykonávanie poštových služieb zo strany žalobkyne neobsahovalo výber zásielok, toto môže byť a asi by aj malo byť predmetom ďalšieho dokazovania žalovaného správneho orgánu. Žalovaný rovnako v správnom konaní nevyvrátil tvrdenie žalobkyne, že realizácia poštovej služby bola žalobkyňou vykonávaná vo forme „hybridnej pošty“, pričom Krajský súd v Bratislave sa s touto skutočnosťou ďalej nezaoberal a vo svojom rozhodnutí sa s námietkou žalobkyne týkajúcej sa vykonávania poštových služieb vo forme hybridnej pošty riadne nevysporiadal. Krajský súd v Bratislave v odôvodnení svojho rozhodnutia (str. 6) len konštatoval, že zákon o poštových službách neobsahuje a neobsahoval žiadne ustanovenia o hybridnej pošte. Prvostupňový súd si túto vec zjavne výkladovo zľahčil, keď absolútne nevykladal zákony Slovenskej republiky v súlade s právom Európskej únie (ďalej aj „EÚ“) ako aj rozhodnutím Európskej komisie (ďalej aj „EK“) založeným v tomto spise, ktorý jednoznačne vysvetľuje spôsob výkladu týchto ustanovení a netreba ani odvolaciemu súdu treba pripomínať, že výklad vnútroštátneho práva nesmie byť v nesúlade s právom EÚ.

Takéto konštatovanie konajúceho súdu žalobkyňa nepovažovala za dostatočné, nakoľko sa súd vo svojom rozhodnutí nevysporiadal so skutočnosťou, že žalobkyňa realizáciu poštových služieb vykonávala vo forme hybridnej pošty, čo de facto potvrdil aj žalovaný vo svojom rozhodnutí. Považovala to za závažné pochybenie zo strany konajúceho súdu, nakoľko forma hybridnej pošty síce nie je upravená v zákone o poštových službách, no v zmysle čl. 1 ods. 5 Všeobecného povolenia na poskytovanie poštových služieb *„hybridná pošta nespĺňa náležitosti uvedené v § 2 a § 4 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení zákona č. 15/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“)*. Preto sa nepovažujú za poštovú službu v zmysle zákona“. Hybridná pošta je, ako uviedla žalobkyňa vo svojej žalobe, definovaná podľa Metodických pokynov a vysvetliviek k štátnemu štatistickému zisťovaniu poštového regulačného úradu v odvetví pošty.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalobkyňa považovala postup Krajského súdu v Bratislave ako aj zisťovanie skutkového stavu veci za neúplné a nepostačujúce, nakoľko sa krajský súd podľa jej názoru s viacerými závažnými otázkami len stotožnil s tvrdením žalovaného a jeho svojvoľným výkladom zákona, čo považovala zároveň za porušenie základných práv žalobkyne definovaných v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky v platnom znení.

Navrhla preto odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/50/2009-49 zo dňa 31.03.2011 v súlade s § 250ja ods. 3 OSP zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vráti mu vec na ďalšie konanie a zaviazá žalovaného na náhradu trov konania.

Voči napadnutému uzneseniu žalobkyňa podala odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/ OSP, nakoľko v konaní došlo v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, ktoré odôvodnila tým, že Krajský súd v Bratislave o návrhu žalobkyne na prerušenie konania (vrátane jeho doplnenia) do vydania napadnutého rozsudku vo veci samej nerozhodol, resp. návrhom žalobkyne sa vôbec nezaoberal. Mala za to, že Krajský súd v Bratislave týmto procesne pochybil, nakoľko napadnuté uznesenie vydal až po vyhlásení rozsudku. Zjednodušene povedané Krajský súd v Bratislave v konaní vydal najprv rozhodnutie vo veci samej a až následne vydal uznesenie, ktorým zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania, čím došlo postupom súdu účastníkovi konania (žalobkyni) k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ OSP. Hoci je pravdou, že tak napadnutý rozsudok ako aj napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave sú datované tým istým dátumom (31.03.2011), mala za to, že Krajský súd v Bratislave sa mal pred vyhlásením rozsudku zaoberať jej návrhom na prerušenie konania (vrátane jeho následného doplnenia), k čomu zjavne nedošlo, resp. došlo, ale až po vyhlásení rozsudku – meritórneho rozhodnutia vo veci samej, čím došlo k porušeniu žalobcových práv v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v platnom znení.

Navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/50/2009-56 zo dňa 31.03.2011 v súlade s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že ako príslušný správny orgán na základe zistených skutočností a podkladov mal jednoznačne za preukázané, že v uvedenom prípade došlo k poskytovaniu poštových služieb a jednalo sa o zásielky do 50 g, ktoré spadajú do rozsahu poštovej výhrady podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o poštových službách. Už z hľadiska dohodnutého účelu poskytovaných služieb medzi žalobcom a užívateľom (VÚB Generali, dôchodková správcovská spoločnosť, Bratislava), ktorému boli služby určené je nepochybné, že ich účelom bolo poskytovanie poštových služieb.

Vyberanie a distribúcia poštových zásielok bola realizovaná po ich vyhotovení, o čom svedčí i zrejmy časový úsek, v rámci ktorého musel poskytovateľ služby realizovať vyberanie, triedenie, prepravu a dodávanie poštových zásielok – poštové služby (§ 2 zákona o poštových službách) a dokladá túto skutočnosť i „dvojitá fakturácia“ poskytnutých služieb. V rámci správneho konania bolo preukázané, že došlo zo strany poskytovateľa služby k spracovaniu, ukladaniu a ďalšej manipulácii so zásielkami. Poskytovanie tzv. „hybridnej pošty“ sa líši od klasickej formy služby práve tým, že dochádza k eliminácii týchto ďalších

spracovateľských úkonov. K námietke žalobkyne, že krajský súd sa nezaoberal pri odôvodnení rozhodnutia posudzovaním pojmu „vyberanie“ a nevysporiadal sa s touto skutočnosťou, možno poukázať ako uvádza aj krajský súd v odôvodnení rozsudku, že vyberanie poštových zásielok patrí k poštovým službám charakterizovaným v ustanovení § 2 zákona o poštových službách, a preto nemôže byť táto otázka v predmetnom konaní sporná. O túto skutočnosť sa opieral krajský súd aj pri posudzovaní návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP.

Rozhodnutie Európskej komisie, ktoré bolo adresované Slovenskej republike a na ktoré sa systematicky odvoláva žalobkyňa, vo svojom výroku namieta výklad a uplatnenie výkladu ustanovenia § 5 ods. 2 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov (v znení zákona č. 80/2008 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2008) a Všeobecného povolenia na poskytovanie poštových služieb (v znení účinnom od 18.07.2008), pričom toto rozhodnutie bolo vydané podľa čl. 86 ods. 3 ZES a súvisí s oblasťou ochrany hospodárskej súťaže. Konanie zo strany EK voči Slovenskej republike v prípade právnych predpisov týkajúcich sa tzv. „hybridnej pošty“ bolo formálnou výzvou zo strany EK začaté až v priebehu roka 2008 – jún 2008 (v čase po konaní žalobkyne) a ukončené rozhodnutím EK zo dňa 07.10.2008.

Vo vzťahu k odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa písomným podaním zo dňa 02.07.2009 a doplnením podania zo dňa 21.07.2009 požiadala podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ OSP o prerušenie konania z dôvodu, aby krajský súd predložil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku podľa čl. 234 ZES ohľadom výkladu čl. 86 ods. 1 ZES v spojení s čl. 82 ZES. O prerušení konania možno rozhodnúť až do právoplatného skončenia veci. V danom prípade súd nepovažoval túto otázku po posúdení všetkých právnych a skutkových okolností prípadu za spornú a teda nepristúpil k prerušeniu konania.

S odvolaním sa na ustanovenie § 202 ods. 3 písm. o/ OSP žalovaný navrhol odvolanie voči uzneseniu krajského súdu ako neprípustné zamietnuť.

Zároveň rozsudok krajského súdu považoval za vecne správny a odvolanie žalobkyne navrhol ako nedôvodné zamietnuť a podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal obe napadnuté rozhodnutia krajského súdu

a konania, ktoré im predchádzali v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne proti rozsudku krajského súdu je potrebné vyhovieť, zatiaľ čo jej odvolaniu proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania priznať úspech nie je možné.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 3 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva ide.

Z ustanovenia § 247 ods. 1 OSP vyplýva, v ktorých prípadoch sa môže účastník správneho konania domáhať preskúmania rozhodnutia správneho orgánu súdom. Všeobecné sudy preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v správnom konaní, ktorými správny orgán zasahuje do práv a povinností fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve podľa V. časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bolo vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmavať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali

príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Istú výnimku z tejto zásady tvorí ustanovenie § 250i ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované zákonné ustanovenie § 250i ods. 2 OSP bolo do piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zakotvené zákonom č. 424/2002 Z. z. s účinnosťou od 01. januára 2003 ako **revízia právomoc správnych súdov**.

Prijatá novela Občianskeho súdneho poriadku, ktorá umožnila preskúvanie rozhodnutí o sankciách za správne delikty v tzv. „**plnej jurisdikcii**“ (vrátane dokazovania) nesporne prispieva k tomu, že správne súdnictvo v Slovenskej republike zodpovedá európskemu štandardu a vychádza z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd.

Ak správny orgán rozhodol vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 OSP (občianskoprávných, pracovných, rodinných či obchodných alebo rozhodol o uložení sankcie), pretože podľa zákona má právomoc v takých veciach rozhodovať, súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom, teda skutkovým stavom, z ktorého vychádzal vo svojom rozhodnutí správny orgán. Skutkový stav uzatvorí súd sám pred svojím rozhodnutím vo veci a to buď na základe zistení, z ktorých vychádzal správny orgán, alebo na základe opätovného vykonania dôkazov, ktoré už vykonal aj správny orgán. Dôvod, pre ktorý súd vychádza zo skutkových zistení správneho orgánu, by mal vyplývať z odôvodnenia jeho rozhodnutia. Tieto skutkové zistenia musia vyplývať z logického hodnotenia tých dôkazov, ktoré vykonal správny orgán, pričom súd ich hodnotí podľa § 132 OSP (§ 250i ods. 2 veta druhá OSP), ako by ich bol vykonal sám. V konaní o uložení sankcie správny súd musí tiež preskúmať odôvodnenosť právnej kvalifikácie protiprávneho konania

fyzickej alebo právnickej osoby, t. j. či správny orgán správne podriadil jej protiprávne konanie príslušnému zákonu a v ňom obsiahnutej skutkovej podstate.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Princíp legality (zákonnosti) zakotvený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky znamená, že viazanosť štátu právom sa musí uplatňovať jednak v oblasti viazanosti štátu ústavou, ústavnými zákonmi a zákonmi, ako aj v oblastiach ich vykonávania orgánmi štátnej správy, ktoré musia zásadne postupovať len na základe zákonov a v ich medziach.

V oblasti administratívneho trestania a ukladania správnych sankcií princíp legality zaväzuje správne orgány, aby dôsledne dodržiavali premisu, že nikto nebude potrestaný inak, ako z dôvodu a spôsobom, ktorý stanovuje platný zákon.

Administratívne trestanie má trestnoprávny charakter i podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Preto pri absencii procesného predpisu, ktorý by upravoval zásady správneho trestania, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona, pričom v administratívnom trestaní treba rešpektovať aj Odporúčanie Rady Európy (91) z 13. februára 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukládanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho chovania možno uplatniť len v primeranej lehote. Keďže ukládanie sankcií má okrem represívneho významu aj význam preventívny, stráca tento na účinnosti uplynutím neprimeranej lehoty od vzniku porušenia k samotnému uloženiu sankcie.

Pri rozhodovaní o administratívnych sankciách by mali byť rešpektované aj Rezolúcie Rady Európy a Odporúčania Výboru ministrov týkajúce sa rozhodovacej činnosti verejnej správy a ochrany práv jednotlivca a to i napriek tomu, že nie sú súčasťou nášho právneho poriadku; ide predovšetkým o Rezolúciu Výboru ministrov č. (77) 31 o ochrane jednotlivca v súvislosti s rozhodnutiami správnych orgánov, Odporúčanie Výboru ministrov č. (80) 2 o správnej úvahe.

V neposlednom rade nemožno opomenúť ani Chartu práv Európskej únie, a to v danom prípade čl. 41 ods. 1 a 2 upravujúci právo na dobrú správu vecí verejných

a čl. 49 ods. 1 upravujúci zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov, ktorý tiež preberá tradičné pravidlo zákazu retroaktivity zákonov a trestov doplnené o pravidlo retroaktivity miernejšieho trestu.

Vychádzajúc z uvedeného na rozdiel od krajského súdu má najvyšší súd odlišný názor na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Žalobkyňa sa skutku, ktorý bol kvalifikovaný ako správny delikt mala dopustiť v čase od 15.01.2008 do 19.01.2008. V uvedenom čase platil zákon č. 507/2001 Z. z., pričom žalobkyňa sa mala dopustiť porušenia § 39 ods. 2 písm. a/ tohto zákona neoprávneným poskytovaním poštových služieb, ktoré sú predmetom poštovej výhrady podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o poštových službách.

Podľa § 39 ods. 2 písm. a/ zákona č. 507/2001 Z. z. účinného do 31. decembra 2010 Poštový regulačný úrad uloží pokutu do 1.000.000 Sk (3.319,39 eura) tomu, kto neoprávnené poskytuje poštové služby, ktoré sú predmetom poštovej výhrady.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 507/2001 Z. z. poštová výhrada sú poštové služby vyhradené len pre poskytovateľa univerzálnej služby.

Podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 507/2001 Z. z. (v znení účinnom od 01. mája 2004, t. j. v čase, kedy sa žalobkyňa mala dopustiť správneho deliktu) obsahom poštovej výhrady je vyberanie **a** distribúcia korešpondencie a reklamných adresovaných zásielok s hmotnosťou najviac 50 g.

Podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 507/2001 Z. z. (v znení účinnom od 01.04.2008) obsahom poštovej výhrady je vyberanie **alebo** distribúcia korešpondencie a reklamných adresovaných zásielok s hmotnosťou najviac 50 g.

Podľa § 39 ods. 4 zákona č. 507/2001 Z. z. účinného do 31. decembra 2010 pri ukladaní pokuty Poštový regulačný úrad prihliadne najmä na mieru zavinenia, závažnosť, spôsob, dĺžku a dôsledky porušenia povinnosti.

Ak teda krajský súd (na rozdiel od správnych orgánov) posúdil neoprávnené poskytovanie poštových služieb, ktoré sú predmetom poštovej výhrady podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o poštových službách a definíciu poštovej výhrady podľa zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť neskôr (od 01. apríla 2008) a nevyporiadal sa náležite

s rozdielmi, ktoré z tejto zmeny vyplývajú, nepostupoval správne a rovnako pochybil, ak sa náležite nevyporiadal ani s ustanovením § 39 ods. 4 zákona č. 507/2001 Z. z., v súlade s ktorým má správny orgán pri rozhodovaní o výške sankcie, v rámci voľnej úvahy správneho orgánu zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu, jeho následky i dobu protiprávnosti tak, aby uložená pokuta spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel, pričom rozpätie sadzby pokuty nemôže zvädzať k uloženiu pokuty neprimeranej charakteru a výsledkom činnosti pokutovanej osoby, pretože pokuta likvidačného charakteru nemôže plniť preventívnu funkciu.

Rovnako treba krajskému súdu (ale aj žalovanému) vytknúť, že ponechal celkom bez povšimnutia, že na danú vec sa vzťahuje článok 86 Zmluvy o ES a že Európska komisia vo veci COMP/F-1/39.562 (2008/C 322/06) [oznámené pod číslom K(2008) 5912] poukázala na nesúlad poštového monopolu Slovenskej pošty s právom Európskej únie - článkom 86 ods. 2 Zmluvy o ES (osobitne pre prípad hybridnej pošty, ktorú podľa jej tvrdenia vykonávala i žalobkyňa), pričom nie je rozhodujúce, že rozhodnutie Európskej komisie bolo vydané až 07. októbra 2008, pretože v čase rozhodovania žalovaného toto rozhodnutie EK už bolo známe a nebolo možné ho pri rozhodovaní opomenúť.

Európska komisia v rozhodnutí zo 07. októbra 2008 vo veci COMP/F-1/39.562 určenému Slovenskej republike okrem iného v bode 3. rozhodnutia definuje pojem hybridnej pošty ako *osobitnú formu poštovej služby, v rámci ktorej sa obsah zásielky elektronicky prenesie od odosielateľa k prevádzkovateľovi poštových služieb. Ten ho následne vytlačí, zabalí, roztriedi a doručí ako poštovú zásielku. Hybridná pošta je dôležitou službou pre podniky, akými sú napríklad banky, poisťovne a telekomunikačné spoločnosti, ktoré musia pravidelne odosielať veľké množstvo poštových zásielok (napr. faktúry).* Európska komisia uvádza, že *doručovanie zásielok hybridnej pošty sa v Slovenskej republike otvorilo hospodárskej súťaži, pričom na trhu pôsobilo viacero súkromných spoločností. V parlamente bol však 8. novembra 2007 predložený legislatívny návrh, ktorého cieľom bolo vyhradiť doručovanie hybridnej pošty len pre Slovenskú poštu. Tento návrh bol prijatý v druhom čítaní 15. februára 2008 a začal sa uplatňovať 01. apríla 2008 (bod 4.), pričom Poštový regulačný úrad vydal zároveň 30. novembra 2007 stanovisko, v ktorom zúčastnené strany informoval, že napriek predchádzajúcim stanoviskám a rozhodnutiam sa doručovanie hybridnej pošty bude odteraz považovať za súčasť poštového monopolu (bod 5.). Súkromným prevádzkovateľom tak bolo zabránené vykonávať svoje činnosti v tejto oblasti, v dôsledku*

čoho im vznikli straty a ohrozila sa ich životaschopnosť. Služby s pridanou hodnotou, ktoré títo prevádzkovatelia ponúkali, neboli navyše zákazníkom viac k dispozícii (bod 6.). Európska komisia v rozhodnutí ďalej konštatuje, že Slovenská pošta je v úplnom vlastníctve Slovenskej republiky, ide teda o štátny podnik. Zároveň má výhradné právo na doručovanie tradičných poštových zásielok s hmotnosťou do 50g gramov, ak poštová sadzba za ne je nižšia ako dvaaplnásobok podľa základnej tarify poštových služieb. Z uvedeného dôvodu sa uplatňuje článok 86 (bod 7.). Vzhľadom na výhradné práva má Slovenská pošta dominantné postavenie na trhu s tradičnými poštovými službami, a to na podstatnej časti spoločného trhu, teda na území Slovenska. Rozšírením poštového monopolu na doručovanie hybridnej pošty, ktoré bolo dovtedy otvorené hospodárskej súťaži, a následným obmedzením ponuky poštových služieb smerom k zákazníkovi porušila Slovenská republika článok 86 ods. 1 Zmluvy o ES v spojení s článkom 82 tejto zmluvy (bod 8.). Podľa článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES podniky poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu podliehajú pravidlám tejto zmluvy, najmä pravidlám hospodárskej súťaže, za predpokladu, že uplatňovanie týchto pravidiel neznemožňuje plniť určité úlohy, ktoré im boli zverené. Je na členskom štáte, aby preukázal, že obmedzenie hospodárskej súťaže je z hľadiska poskytovania takýchto služieb všeobecného hospodárskeho záujmu nevyhnutné (bod 9.). Európska komisia v bode 10. uvádza, že na základe tvrdení Slovenskej republiky a Slovenskej pošty je predmetné obmedzenie hospodárskej súťaže nevyhnutné z hľadiska poskytovania univerzálnych poštových služieb. Avšak ani Slovenská republika ani Slovenská pošta neboli schopné predložiť presvedčivé dôkazy o tom, že bez opätovnej monopolizácie hybridnej pošty by Slovenská pošta nebola schopná poskytovať univerzálne poštové služby za hospodárskych prijateľných podmienok. Preto v rozhodnutí vyzýva Slovenskú republiku, aby navrhla účinné opatrenia s cieľom ukončiť porušovanie právnych predpisov a informovala o tom Komisiu do jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia (bod. 11.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) pri zhora vytknutých nedostatkoch rozhodnutia krajského súdu i žalovaného, musel vec posúdiť aj z hľadiska zákonnosti uloženej sankcie vo výške 400.000 Sk (13.277,57 eura) k dôsledkom skutku, za ktorý bola sankcia uložená, so zreteľom na legitímne očakávania sankcionovaného subjektu, keď bolo sporné, či poštová výhrada bola v súlade s právom EÚ a keď navyše zákon č. 507/2001 Z. z. bol k 01. januáru 2012 zrušený zákonom č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákonom č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 324/2011 Z. z.“) došlo k liberalizácii poštových služieb v súlade s právom EÚ a jeho najzásadnejšou zmenou je zrušenie poštovej výhrady.

V zákone č. 324/2011 Z. z. **už neexistuje pojem poštovej výhrady** a tak ani neexistuje zákonom vymedzený okruh poštových služieb, ktoré by mohol poskytovať len jeden poštový podnik. V praxi to znamená, že **každý registrovaný poštový podnik môže poskytovať akúkoľvek poštovú službu v plnom rozsahu.**

Vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010 (R 22/2010 Zb. Ús), v zmysle ktorého každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy a ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať, nebolo možné ponechať bez povšimnutia, že právna úprava účinná od 01. januára 2012 (zákon č. 324/2011 Z. z.) už neobsahuje ustanovenia, ktoré by umožňovali sankcionovať registrovaný poštový podnik (ktorým žalobkyňa doteraz je) za poskytovanie služieb, ktoré boli vyhradené len pre poskytovateľa univerzálnej služby. Ide teda o úpravu zjavne výhodnejšiu pre subjekt, ktorý sa mal dopustiť správneho deliktu, a použiteľnú aj na možné uloženie sankcie tomuto subjektu, hoci sa deliktu dopustil ešte pred nadobudnutím jej účinnosti, a to s poukazom na znenie článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“). Podľa dnes už ustáleného názoru najvyššieho súdu, zásada určená uvedeným článkom ústavy sa vzťahuje na všetky delikty verejného práva, teda aj na ukládanie sankcií za porušenie povinností vo vzťahoch chránených správnym právom.

Z uvedeného vyplýva, že trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia, sa vzťahuje aj na správne delikty, a to aj v prípade, ak to zákon výslovne neustanovuje. Povinnosť aplikácie tejto zásady vyplýva priamo z ústavy (pozri k tomu bližšie napr. rozsudok Najvyššieho súdu vo veci Januch v. Colné riaditeľstvo SR z 24. apríla 2008 –ASPI JNS).

Uloženie sankcie v danej veci takto potom zjavne nezodpovedá platnej právnej úprave a je podľa názoru najvyššieho súdu v rozpore s článkom 1 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy

Slovenskej republiky

Najvyšší súd v tomto smere dáva do pozornosti, že podľa článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s ústavou, v danom prípade s článkom 1 ods. 1 a článkom 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky. Právna istota a spravodlivosť, ako princípy materiálneho právneho štátu podľa názoru najvyššieho súdu nepripúšťajú v individuálnych prípadoch aplikovanie sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne a neprimerané povahe skutku a jeho dôsledkom, a to ani vtedy, ak zákonodarca v záujme generálnej prevencie chcel prísnosťou a výlučnosťou výšky sankcie bez úpravy kritérií jej uloženia, chrániť závažný verejný záujem. Súd je však pri ukladaní sankcie povinný vychádzať z princípu prísne individuálnej zodpovednosti za skutok, ktorý má svoju mieru závažnosti a dôsledkov. Nijaký právny poriadok nemôže regulovať všetky situácie, ktoré môžu nastať pri uplatňovaní právnej úpravy. Každý právny poriadok sa môže uplatniť vo všetkých prípadoch iba vtedy, ak sa právna úprava dotvorí výkladom práva. Základom výkladu práva v právnom štáte je zdravý rozum. K dôležitým materiálnym znakom právneho štátu je aj existencia kritérií, podľa ktorých a vysvetľuje a uplatňuje každá právna norma (k tomu pozri: Drgonec J.: Ústava Slovenskej republiky – Komentár, Heuréka 2004, str. 57 – 58).

Súd je v konaní podľa článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy zodpovedný za to, že preskúma zákonnosť uloženej sankcie na základe týchto princíпов materiálneho právneho štátu.

V danom prípade najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd zamietnutím podanej žaloby z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku nerozhodol správne a jeho rozhodnutie by bolo potrebné podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. h /OSP zrušiť. Nakoľko však zákon č. 324/2011 Z. z. účinný od 01. januára 2012 už vo svojich ustanoveniach neumožňuje uloženie pokuty za neoprávnené poskytovanie poštových služieb, ktoré sú predmetom poštovej výhrady, najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom žalovaný vzhľadom na novú právnu úpravu a vyslovený právny názor najvyššieho súdu, ktorý je pre neho záväzný (§ 250ja ods. 4 OSP), bude povinný zaoberať sa prípustnosťou, resp. neprípustnosťou uloženia sankcie, a to i s poukazom na ustanovenie § 62 zákona č. 324/2011 Z. z., dôsledne rešpektujúc zásady správneho trestania.

Odvolanie žalobkyne proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konanie bolo potrebné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre neprípustnosť odmietnuť (§ 202 ods. 3 písm. o/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

O trovách konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 veta prvá OSP priznal úspešnej žalobkyni ich náhradu v sume 132 eur titulom súdneho poplatku za žalobu a za odvolanie a v sume 970,54 eura titulom trov právneho zastúpenia, ktorá suma pozostáva z náhrady trov právnej služby za dva úkony vykonané JUDr. Zuzanou Kubalovou (prevzatie a príprava zastúpenia 23.03.2009, podanie žaloby 26.03.2009) odmena za jeden úkon á 53,49 eura plus 1 x režijný paušál á 6,95 eura [§ 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 31.05.2009 (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“ alebo „cit. vyhláška“) a za dva úkony právnej služby vykonanej JUDr. Karolom Kovárom, advokátom Advokátskej kancelárie Kovár a partneri, s. r. o., v r. 2009 (návrh na prerušenie konania 02.07.2009 a doplnenie tohto návrhu 21.07.2009) odmena za jeden úkon á 115,90 eura a vo výške jednej polovice tarifnej odmeny á 57,95 eura a dva úkony právnej služby vykonanej v r. 2011 (účasť na pojednávaní pred krajským súdom 31.03.2011 a podanie odvolania 17.05.2011) odmena za jeden úkon á 123,50 eura plus 2 x režijný paušál á 6,95 eura a 2 x režijný paušál á 7,41 eura plus 20 % DPH zo sumy 708,05 eura, t. j. 141,61 eura (§ 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2010 a § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.06.2010, 14 ods. 5 a ods. 2 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2010, § 14 ods. 1 písm. d/ a písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.06.2010, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.).

Pokiaľ žalobkyňa účtovala trovy právneho zastúpenia za rok 2009 z tarifnej hodnoty 400.000 Sk (13.277,57 eura) najvyšší súd uvádza, že pri výpočte základnej sadzby za jeden úkon právnej pomoci vykonaný advokátom v správnom súdnictve sa v rozhodovacej praxi správnych súdov ustálil názor, že úkony právnej pomoci vykonané advokátom v správnom súdnictve treba posudzovať ako hodnotu vecí alebo práva, ktoré nie je možné vyjadriť v peniazoch, nakoľko správne súdnictvo nie je založené na nachádzaní subjektívnych práv jednotlivca vrátane určovania ich spornej výšky pri peňažnom plnení, ale na prieskume rozhodnutí správnych orgánov, ktoré priznávajú najrôznejšie verejné práva alebo ukladajú

verejno-právne povinnosti, pričom základným kritériom, ktorý súd uplatňuje v tomto prieskume, je posúdenie, či postup a samotné napadnuté rozhodnutie správneho orgánu je zákonné alebo nie je; ide teda zásadne o veci, ktoré nie je možné objektívne oceniť v peniazoch. Tento právny názor sa napokon premietol aj do legislatívnej zmeny, keď s účinnosťou od 01. júna 2009 vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 209/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, bolo odsekom 3 (od 01. júna 2010 odsek 4) doplnené ustanovenie § 11, podľa ktorého *„základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a v dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.“*. Tým prakticky boli odstránené problémy a rozpory ohľadom výšky priznávania tarifnej odmeny v správnom súdnictve, pričom pri priznaní výšky tarifnej odmeny za úkony do 31. mája 2009 súdy postupujú podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení do 31. mája 2009 (§ 20a cit. vyhlášky) tzn., že za jeden úkon právnej služby patrí 1/13 z výpočtového základu, ktorý sa stanovuje pre každý rok osobitne, t. j. v danej veci za rok 2009.

Keďže z ustanovenia 250k ods. 1 a § 142 a nasl. OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP vyplýva, že žalobcovi sa môže priznať náhrada len účelne vynaložených trov, čo znamená, že aj v správnom súdnictve pri určovaní náhrady trov konania súd posudzuje účelnosť vynaložených trov a prizná náhradu výdavkov, ktoré boli potrebné na uplatnenie alebo bránenie práva, najvyšší súd nemohol žalobkyni priznať opätovne odmenu za prevzatie a prípravu zastúpenia pri zmene advokáta, nakoľko aj keď v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. odmena advokátovi patrí aj za úkon, spočívajúci v prevzatí a príprave zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, túto časť odmeny nemožno považovať za účelne vynaložené trovy v prípade, ak účastník konania bez vážneho dôvodu vymenil advokáta (k tomu pozri bližšie napr. ZSP 17/2011), pričom žalobkyňa v danej veci zmenu advokáta zmenu nijako neodôvodnila. Taktiež pokiaľ ide o doplnenie návrhu na prerušenie konania z 21.07.2009 (č. l. 36), toto najvyšší súd považoval za jednoduchý úkon netýkajúci sa ani veci samej, a preto zaň priznal odmenu v jednej polovine tarifnej odmeny v zmysle § 14 ods. 5 a § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2010.

Náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu v súlade s § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

P o u č e n i e : Pr o t i t o m u t o r o z s u d k u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová